

Wandelroute langs Heerlijk Westerwolds Land (20 km)

Deze route leidt u door een prachtig deel van Westerwolde. U komt echt van alles tegen. Laat u verrassen! Het oude cultuurlandschap en heidegebied bij Ter Borg, kleine akkertjes, dikke eiken, rustieke zandpaden, moeras, bossen, poelen, vennen en het beekdal van de Ruiten Aa, maar ook het agroforestry project van Rineke Dijkstra en Jan Dommerholt: 'Heerlijk Westerwolds Land'.

Wil je een lunchpakket ontvangen op Heerlijk Westerwolds Land? Dat kan op zaterdag, zondag en feestdagen. Wil je ons wel 3 dagen van te voren laten weten dat je dit wenst? Dit kan door een email te sturen naar info@puurwesterwolde.nl

Start bij PUUR Westerwolde (de Noordmee) (A)

1. Volg de rode route ● Zie handwijzer.
2. Over de houten brug, direct linksaf (LA) het bosje in.
3. Volg de rode paaltjes, bij de splitsing van het bospad LA en ga over het smalle betonbrugje.
4. Volg het pad langs de Ruiten Aa. Dit pad buigt na 50m rechtsaf. U ziet rechts een nieuw nat natuurgebied
5. Ga op de verharde weg rechtsaf (RA). Na 250m steekt u het kleine brugje over en gaat direct daarna LA. Steek de grote parkeerplaats over.
6. Steek de weg over en volg de rode paaltjes. De route gaat langs de kerk (B) Deze is gebouwd rond 1300.
7. U volgt de route op het half verharde pad, met aan uw rechterzijde een laag en nat gebied 'Holle Beetse, Vennekampen', een oude arm van de Eems (Duitsland)
8. Ga op de verharde weg LA en na 80m RA (C)

Dit bos zou in de vorige eeuw een camping worden, maar dat ging niet door. Staatsbosbeheer beheert het nu. Let op de grote diversiteit in bomen en struiken, en open ruimtes.

9. U komt uit op een smalle asfaltweg. Na het eerste bosje rechts ziet u 'Heerlijk Westerwolds Land' (D) Een project van Rineke en Jan. De eerste struiken en bomen zijn geplant.

Rineke Dijkstra en haar man Jan investeerden het geld van haar bestseller boeken in een paar hectare landbouwgrond, omgeven door een paar hectare bos. Ze noemden het (H)eerlijk Westerwolds Land. Land waar niet opbrengst per hectare, maar 'waarde per hectare' de rode draad vormen. Waarde voor de bodem, dieren, consumenten, boeren en de aarde. Daarom hebben zij het een project voor 'bijen, bodem, boeren en jouw bord' genoemd. Het land en de bossen worden ingezet als pilotproject om een aantal ambitieuze doelen te bereiken.

10. Na de groene brievenbus nr. 5 gaat u RA het bospadje in.
11. U komt op de verharde weg uit. Ga LA en direct RA langs het kanaal (u heeft inmiddels 3,7km afgelegd).
12. Bij de picknicktafel RA (informatie op de tafel), sloot oversteken en het klaphekje door.
13. Volg het pad langs het riet aan uw linkerzijde. Het pad slingert door het gebied.

14. Door het klaphek RA **(E)** Volg het pad met aan uw linkerkzijde het akker en rechts het oude dal van de Eems. Let op het hoogte verschil.
15. U nadert het fietspad/provinciale weg. Hier LA en na 100m RA het klaphek (met rood/wit plaatje) door (u heeft inmiddels 5.4km afgelegd).
16. Volg de rood/witte markering. Let op: U komt nu uit bij de Ruiten Aa en moet onder de draad door (staat geen stroom op) en dan RA.

Afgelopen jaar is de Ruiten Aa weer in zijn 'oude bed' gelegd. De slingers die er rond 1965 werden afgesneden, zijn weer hersteld. U komt nog bij een plek met een sloot haaks op de Ruiten Aa **(F) Hier komt nog een brug. Als u naar rechts kijkt ziet u dat langs de sloot bomen staan. De sloot is de echte oude Ruiten Aa, uniek in Westerwolde! TIP: ga maar even kijken, loop er maar even langs om te zien hoe bijzonder het is.**

17. Bij de schaapskooi LA en direct weer LA de brug over **(G)**

U kunt hier eventueel de geplande route verlaten en de kortste weg nemen naar De Noordmee (ca 1100m). U gaat dan rechtsaf en volgt de Ruiten Aa

18. Houd het fietspad aan voor de richting. Het leidt naar het heidegebied met Schotse hooglanders en heideschappen. **Volg vanaf nu de gele ● routepalen.**
19. Bij het veerooster Rechtdoor en na ca 160m LA (bospad).
20. U komt bij een verharde weg uit (Borgerweg) **(H)** en steekt die schuin over (zie gele paal) en gaat over de parkeerplaats. Daarna het klaphek door en steeds de gele route blijven volgen.

Het pad gaat langs het grootste heideterrein van Groningen, een restant van een veel groter heidegebied vroeger. Hier loopt een kudde Drentse heideschappen (ook de vrouwtjes hebben hoorns) en Schotse hooglanders. Deze dieren zorgen ervoor dat het heidegebied niet binnen de kortste keren dichtgroeit met bos. . De schaapskooi die we eerder tegen kwamen was vroeger het onderkomen voor de schapen.

21. Steek de verharde weg over (I)
22. Steek de zandweg met fietspad over (volg de gele paaltjes) ● U volgt nu een lang en recht pad. Let op: u moet op dit pad de gele route verlaten: zie 'oranje' paal met deze afbeelding Ga hier LA.
23. U loopt langs een dichtgegroeid vennetje (J)
24. Ga na ca. 100m LA bij een sloot. U ziet voor u een stuw. Hier kunt u oversteken. Volg het pad langs de sloot naar de verharde weg. Hier steekt u over en volgt het pad naast de sloot.
25. Na ca. 300m RA en weer RA. Volg vanaf nu de rode route ● (K)
26. U komt langs een prachtig ven (L)

Vroeger werd er op geschaatst, maar nu is hij bijna volledig dichtgegroeid met veenmos. Elk jaar groeit het ongeveer 1 mm omhoog. Over pakweg 10.000 jaar is het een veenpakket van 10m dik! Westerwolde lag ooit in het grootste veenmoeras van West-Europa. In Zuidoost Drenthe ligt nog een restant, de rest is afgegraven en er ontstond een nieuw landschap: De Veenkoloniën.

27. U komt uit op de verharde weg. Ga na 40m weer LA het bospad op.
28. Ga op de kruising RA. Na 100 met links en rechts een sloot, gaat u rechtdoor.
29. Ga na 80m bij de splitsing LA.
30. Op de 5-sprong rechtdoor (volg de rode paal). Op de T-splitsing LA.
31. U nadert een fietspad, ga RA en na 50m direct weer RA (bospad) en na 70m LA bij het witte paaltje **(M)**
32. Bij het fietspad RA. U volgt dit pad of de zandweg ernaast tot u op de splitsing Bovendiepsterweg / Heidenslegerweg uitkomt. Ga hier LA.

Het gebied De Breedwisch was 10 jaar geleden nog een akkerbouw-gebied. Het gebied is tijdelijk beperkt toegankelijk ivm werkzaamheden voor herstel Ruiten Aa.

33. U volgt het fietspad totdat dit pad het bosje in gaat **(N)** 10m hiervoor gaat u RA, iets naar beneden. Volg het smalle graspadje en steek de stuw over en neem het graspad (2 sporen).
34. Bij klaphekje RA en bij verharde weg RA **(O)**
35. U volgt de Rijdsammerweg tot aan de brug. U ziet hier links een ijzeren soldaat. Ga hier LA. Dit paadje leidt u langs de beek in z'n "oude" bedding.

De ijzeren soldaat moest de rijdsdam in de Ruiten Aa bewaken. Bourtange was vroeger een belangrijke vesting in het moeras. Dit moeras moest vooral flink nat blijven. Daarom een dam om het Ruiten Aa water af te takken naar Bourtange. Daar waren de bewoners stroomafwaarts niet blij mee, vandaar de soldaat. De gegraven sloot naar Bourtange ligt er nog.

36. Volg de paden met steeds de Ruiten Aa rechts van u **(P)** U komt op de Vonderweg uit. Steek de brug over en ga na 100m LA.
41. U bent op de Dennenweg. Ga net voor het veerooster RA. Volg vanaf nu de gele routepaaltjes ● die leiden naar de Noordmee, het start/eindpunt van deze wandeling **(A)**